

Toon hart voor Maarsbergen

Geachte leden van Gedeputeerde Staten (GS) en Provinciale Staten (PS),

In relatie tot de geplande ongelijkvloerse spoorwegkruising bij Maarsbergen hebben wij, op verschillende wijze en momenten, de afgelopen jaren vele initiatieven getoond die veel verder gaan dan slechts participierend burgerschap. Deze initiatieven kwamen voort uit een doorleefde visie gestoeld op de eigen structuurvisies van Gemeente en Provincie, diepe betrokkenheid bij het gebied maar ook uit het in toenemende mate geraakt worden in de kern van ons rechtsvaardigheidsgevoel. Met dit schrijven geven we u achtergrond en bieden we vooral opnieuw een uitgestrekte hand om samen zaken op te lossen.

De spoorwegonderdoorgang in Maarsbergen is weliswaar een maatregel op rijks- en provinciaal niveau, maar de maatregel vindt lokaal plaats, in Maarsbergen, en daar wordt ook de volledige maatschappelijke prijs betaald. De lokale leefomgeving en de bewoners van Maarsbergen worden in hoge mate belast door infrastructuur waarvan het profijt aan de samenleving in brede zin toevalt. Belasting die bestaat uit onder meer een toename van het asfaltareaal, aantasting van bos- en recreatiegebied, overlast door geluid, fijnstof en licht, en aantasting van de structuur van de historische buitenplaats Maarsbergen, die zoals u weet uit meer bestaat dan het huidige landgoed Maarsbergen.

De spoorwegonderdoorgang in de vorm van de voorliggende Westvariant legt opnieuw en additioneel beslag op Maarsbergen en omgeving. De bewoners van de Engweg hebben daar direct onder te lijden, maar uiteindelijk zullen alle inwoners van en bij Maarsbergen de negatieve gevolgen van de toename van infrastructuur en daardoor extra verkeer ondervinden. Omdat de Westvariant met gesloten Tuindorppweg van de verschillende varianten de grootste belasting voor Maarsbergen inhoudt, hebben ondertekenaars intensief en veelvuldig gepleit voor minder belastende varianten.

GS doen nu een voorstel waarmee PS gevraagd wordt in te stemmen met de Westvariant met gesloten Tuindorppweg met een aangepaste raming, waarin EUR 2,8 mln. wordt gereserveerd voor een kwalitatieve impuls boven het wettelijk vereiste aan mitigatie en compensatie. De nu voorgelegde aanpassing van de Westvariant met gesloten Tuindorppweg bestaat uit: 1. Verplaatsing van de dorpsrotonde over een afstand van 8 meter in westelijke richting, 2. Doortrekken van het fietspad tussen Maarsbergen en Maarn, 3. Zwaardere tunnelbak (als gevolg van de eisen vanuit hydrologie), 4. Eventueel verplaatsen benzinepompen (nog geen budget beschikbaar), 5. Maatregelen Engweg (wettelijke mitigatie, nog niet geconcretiseerd), 6. Boscompensatie (wettelijke compensatie, nog niet geconcretiseerd)

De raming van de vorige gedeputeerde van de Westvariant met gesloten Tuindorppweg bedroeg EUR 33,4 mln. in maart 2017. Op verzoek van PS en Gemeenteraad werd de begroting met EUR 2,8 mln. opgehoogd om Maarsbergen te kunnen compenseren. Vervolgens werd deze in november 2018 verhoogd naar EUR 51,6 mln. Ondanks het feit dat GS dus EUR 18,2 mln. meer willen besteden aan de spoorwegonderdoorgang dan in maart 2017 door GS genoemd in de kostenvergelijking van de verschillende varianten, zal deze verhoging van het budget niet of nauwelijks ten goede komen aan de bewoners en de leefomgeving van Maarsbergen. Immers, het al ingerekende budget voor de

kwalitatieve impuls bedroeg in maart 2017 EUR 2,8 mln. en bedraagt in november 2019 onveranderd EUR 2,8 mln.

Wij menen dat GS en PS zich terdege dienen te realiseren dat niet alleen het besluitvormingsproces Kafkaësk is verlopen, maar dat het bovendien leidt tot een door vrijwel alle betrokkenen ongewenste uitkomst. Echter, ook nu is er nog gelegenheid om serieus met de bijdragen van betrokken, realistische en consequent constructieve, bewoners om te gaan.

Het is inmiddels gebleken dat de raming van de Westvariant met gesloten Tuindorppweg van maart 2017 veel te laag was, waardoor de raming met een bedrag van EUR 18,2 mln. moest worden bijgesteld. Conclusie kan alleen zijn dat de keuze van de Westvariant destijds gebaseerd is op een raming met grote tekortkomingen. Verschillende spelers uit Maarsbergen hebben GS en PS hier in maart 2017 en de daaraan voorafgaande periode al voor gewaarschuwd. Het is de vraag of iemand het financiële overzicht nog heeft, vanwege de mist die is ontstaan uit de verschillende manieren van ramen, niet te herleiden en/of te verifiëren kostenposten, en reeds uitgegeven kosten waarvan de opslagpercentages onduidelijk zijn. Wel is duidelijk dat in maart 2017 voorziene kosten van de Westvariant willens en wetens niet door de gedeputeerde zijn opgevoerd, onder andere kostenposten die begin 2017 in de inspraak zijn genoemd, en die door de huidige gedeputeerde alsnog zijn opgevoerd.

Kortom, er is door toenmalig GS, op basis van een ondeugdelijke kostenraming en dito besluitvormingsproces gekozen voor de Westvariant met gesloten Tuindorppweg. Een keuze waarin, door nieuwe beslissers en met de kennis van nu, onbegrijpelijker wijs lijkt te worden volhard. In dit kader is het wrang om te lezen - in Nieuwsblad de Kaap 22-11-2018 - dat "de Commissie MME zich zorgen maakt dat een groep bewoners zich, ondanks de vele bijeenkomsten, nog steeds niet gehoord voelt door de provincie". Deze verwondering en zorgen van de provinciale commissie voelen wij als onderschatting van de kennis en betrokkenheid van de bevolking in Maarsbergen en omgeving. Wij realiseren ons dat er niets is veranderd aan het besluit van toenmalig GS, gebaseerd op ondeugdelijke berekeningen en een onzuiver besluitvormingsproces. Informerende berichten door een communicatiemanager, en vele avonden koffiedrinken met de provincie en inspreken zonder ook maar enig effect, helpen daar niets aan.

Het is wenselijk, zeker politiek gezien vanuit een thans langjarig en volledig uiteen gespeelde bevolking waarin wantrouwen overheerst, om Maarsbergen in hoge mate te mitigeren en te compenseren voor de zware belasting die voortkomt uit bestaande en nieuwe infrastructuur en verkeer. Het budget van EUR 2,8 mln. en de nu voorliggende inhoudelijke voorstellen zijn in verhouding tot de toegenomen en toenemende belasting volstrekt ontoereikend.

Wij geven GS en PS, in het licht van het bovenstaande, graag enkele gedachten mee ter overweging. Allereerst, het mitigeren en compenseren van de bewoners van de Engweg heeft prioriteit. Het budget van EUR 2,8 mln. dient daartoe te worden ingezet. Overkluizing van de N226 ter hoogte van de Engweg zal naar verwachting veel bijdragen aan de leefbaarheid van de Engweg. Vervolgens heeft het herinrichten van de dorpskern Maarsbergen prioriteit. Immers, een mooie dorpskern zal ten goede komen aan alle bewoners van Maarsbergen en aan bezoekers. De KAMM-landgoederen zijn bereid hierin te investeren, maar hebben daarbij de ondersteuning van Provincie en Gemeente nodig.

Gegeven de kostenoverschrijding, waardoor die dan ook is veroorzaakt, kan de Provincie effectieve maatregelen nemen, die veel betekenen voor de ruimtelijke kwaliteit van het gebied, die voortkomen uit een integrale visie en bovendien kostenefficiënt zijn. Denk aan bescherming en het herstel van de historische buitenplaats Maarsbergen ten zuiden van de A12, snelheidsvermindering op de N226 van Maarsbergen tot Leersum (als startpunt voor een breder uitgevoerde verlaging van de snelheden op de Heuvelrug) en het bepleiten bij het Rijk van een alzijdige aansluiting van de N227 bij Maarn om de verkeersbelasting te verdelen. De achtergrond hiervoor is diepgaand en veelvuldig toegelicht door onder meer Heuvelrug in Goede banen en separaat bepleit door leden van PS en aangrenzende gemeenten.

Denk ook aan het minimaliseren van het additionele areaal verhard oppervlak en een zo duurzaam mogelijke uitvoering van maatregelen. De Gedeputeerde stelt dat een ontwerpsnelheid van 60 km/u dan wel 50 km/u geen verschil maakt. Wij bepleiten echter het terugbrengen van de dimensionering met een ontwerpsnelheid van 50 km/u en niet drie maar twee rijbanen.

Daarnaast kan PS besluiten, als men niet opnieuw wil kijken naar het oorspronkelijk Dorpsplan of de BosBeekvariant, de verbeterde Westvariant (mét bosweg én met verluwde Tuindorpsweg) door middel van een quickscan te onderzoeken.

Tijdens het participatieproces is deze mogelijkheid van optimalisatie door bewoners aangedragen, maar deze is met een ontoereikende argumentatie in een te vroeg stadium – zonder serieus onderzoek - ter zijde gelegd. Wij zien grote voordelen in deze optimalisatie, maar een goede afweging van voor- en nadelen heeft tot nu toe niet plaatsgevonden. Vooral nog worden nauwelijks negatieve effecten voorzien voor wat betreft de kosten. De verkeersdoorstroming blijkt even goed. De voordelen liggen vooral in het behoud van de noordelijke as van de historische buitenplaats, het splitsen van regionaal en lokaal verkeer zodat het lokale verkeer niet gehinderd wordt door het regionale verkeer, het kunnen verwijderen van een substantiële oppervlakte asfalt in de dorpskern, het behouden van een goede verbinding tussen de dorpskernen van Maarn en Maarsbergen en verhoogde veiligheid voor fietsers. Het is belangrijk deze optimalisatiemogelijkheid te onderzoeken, want na aanleg van de spoorwegonderdoorgang kan dit niet meer; het gaat om een aanleg op de zeer lange termijn en ook aan volgende generaties dient gedacht te worden.

Tot slot, het einde van het “benzine- en dieseltijdperk” is in zicht. Daarmee zal er ook een einde komen aan de pompstations voor benzine en diesel. Elke euro die naar het project “verplaatsing benzinepompen” zou gaan, kan beter besteed worden aan duurzame compensatie in de vorm van maatregelen voor de Engweg, herstel van de dorpskern, verluwen van het verkeer door snelheidsverlaging en het herstel van de historische buitenplaats Maarsbergen.

Wij hopen, en verwachten, dat u onze suggesties en overwegingen ter harte wilt nemen. Wij, op onze beurt, willen constructief mee blijven denken en ons inspannen om de rijen te sluiten in Maarsbergen.

Hoogachtend,

Bewoners Engweg

De KAMM-landgoederen (Kombos, Anderstein, Maarsbergen, Huis te Maarn)

Burgerinitiatief Groen voor groen

Heuvelrug in Goede Banen